

The LIVIT logo is located in the top left corner, featuring the word "LIVIT" in a white, sans-serif font inside a green, curved shape that resembles a stylized leaf or a swoosh.

LIVIT

A black and white photograph of a man in a checkered shirt and dark shorts leaning forward to support a child on a bicycle. The child is wearing a helmet and light-colored clothing. They are on a paved path lined with trees. The scene is captured from a rear perspective, showing the man's hands on the child's back and the bicycle's front wheel.

Voor je lijf.
voor je
leven.

Geaccrediteerde training

Compressietherapie

Programma

18.00 uur **Geaccrediteerde cursus compressietherapie**

20.00 uur **Afsluitend drankje**

20.30 uur **Einde**

‘Met meten
is de kous nog niet af’

Inhoud

1. Ambulante Compressie Therapie (ACT)
2. Basiskennis zwachtelen
3. Medische indicaties
4. Contra-indicaties
5. Beslisboom bij aanmeten
6. Vlakbrei of rondbrei kousen?
7. Confectie of maatwerk?
8. Aanmeten therapeutisch elastische kousen
9. Drukklasse
10. Verwijsprocedure en vergoedingen
11. Aan- en uittrekken
12. Zelfmanagement

Praktijkoefening

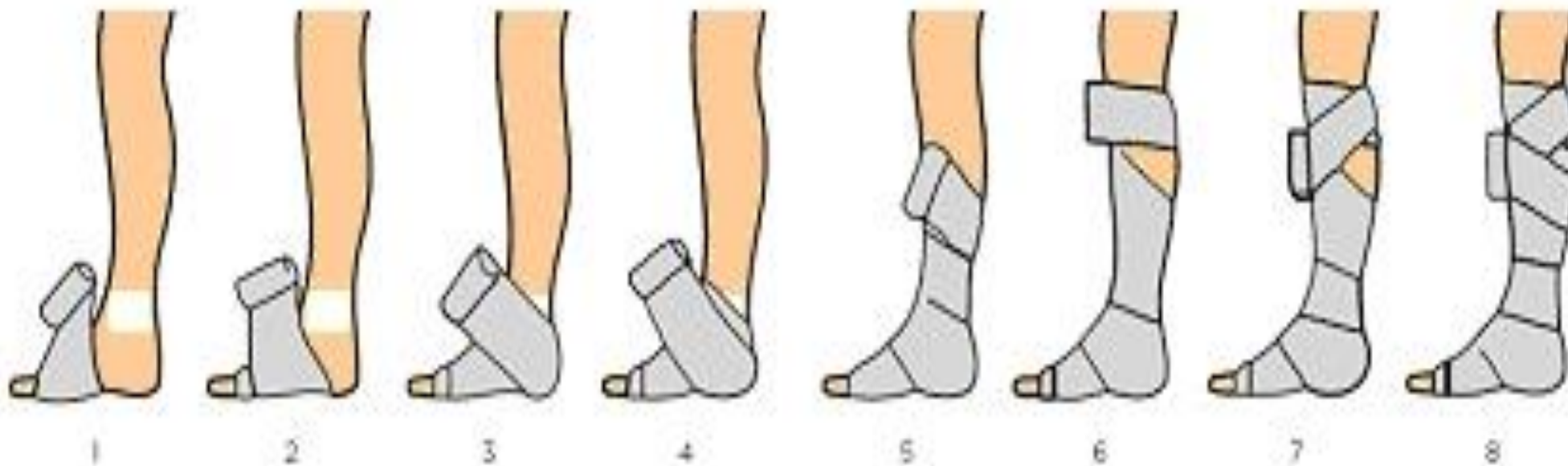
Leerdoelen

Aan het einde van deze workshop:

- Kunt u goed inschatten welke cliënt indicatie voor TEK heeft
- Weet u welke weg u moet volgen bij aanmeten TEK
- Kunt u zonder problemen TEK aan- en uittrekken
- Heeft u basiskennis van zwachtelen
- Weet u wat de verschillen zijn tussen diverse kousen
- Weet u welk advies u kunt geven bij zelfmanagement bij TEK
- Weet u waarom u uw cliënten moet stimuleren om TEK te blijven dragen

Ambulante Compressie Therapie (ATC)

- Belangrijk is om het ledemaat oedeemvrij te maken
- Ons doel: meten op oedeemvrije ledematen

Ambulatie compressie therapie

(ook wel ACT/ zwachtelen genoemd)

- Doel: bloedafvoer vanuit de extremiteiten naar het hart bevorderen d.m.v. compressie.¹
- Hierdoor ontstaat een betere celstofwisseling waardoor een verbeterde doorbloeding (genezen van ulcus cruris e.d.)²

1. (Sillevis Smitt, Everdingen, Starink & Horst, 2014).

2. (Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie, 2014).

Indicaties ACT

- Veneuze circulatie stoornissen
- Ulcus cruris **3**
- (enigszins) ambulante patiënten
- Combinatie van veneuze en arteriële circulatiestoornissen

Contra Indicaties ACT

- Totale afsluiting diepe veneuze systeem
- Arteriële insufficiëntie
- Aanwezige actieve huidaandoeningen
- Allergie

Functies ACT

- Opheffen/ verminderen van terugstromen bloed
- Bloed en lymfeafvoer versnellen
- Daling veneuze druk in de extremiteiten **4**
- Functie kuitspierpomp verbeteren **5**
- Insufficiënte vaatkleppen ondersteunen
- Vermindering van oedeem
- Verbetering van KvL **6**

4. (Al Shammeri, et al., 2014).

5. (Verdonk, 2011)

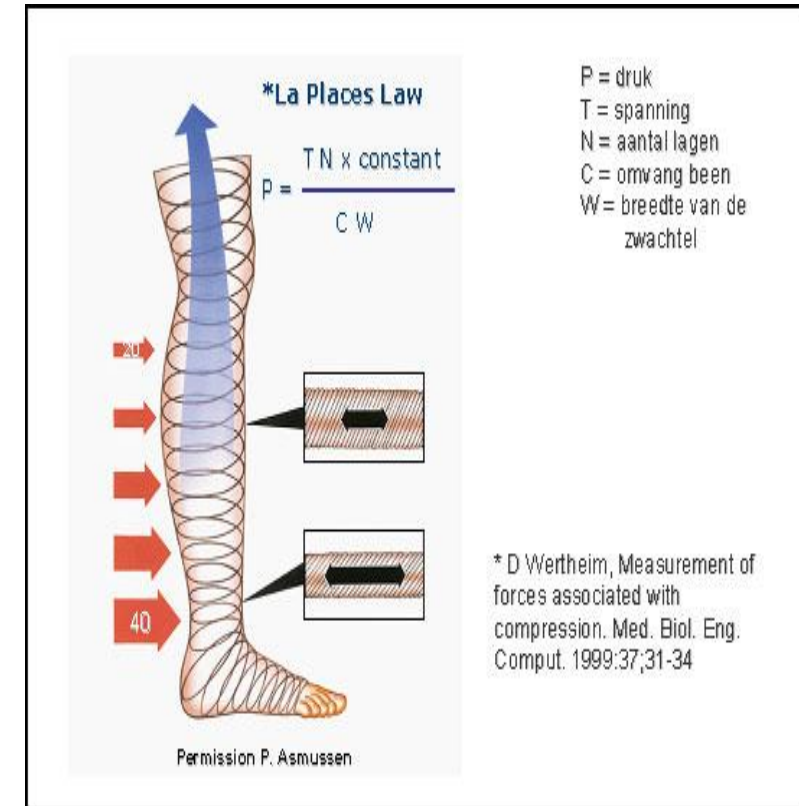
6. (Gahtan & Costanza, 2015)

- Zwachtelen →
korte-rek zwachtels
- Toepassen
Wet van LaPlace
- Wondverzorging
(reinigen, bedekken
en verzorging).
- Aanmeten van TEK

Wet van LaPlace

- De druk gaat van distaal (voet) geleidelijk afnemend naar proximaal (knie).
- Volgens de wet van LaPlace staat de druk (op de huid) gelijk aan de uitgeoefende spanning (van het verband), gedeeld door de straal van het oppervlak (het onderbeen).
- Denk aan polsteren van benige delen zoals malleoli en scheenbeen.
- Zwachtelen doe je volgend, niet
- circulair 7

P = druk

T = spanning zwachtel

R = straal onderbeen

Ontstaanswijze Ulcus Cruris

- Stoornis in de bloedsomloop (CVI)
- Aanvoerende (slagaderlijke) systeem
- of in het afvoerende (aderlijke) systeem.

Feiten over ACT

- In tegenstelling tot TEK mogen zwachtels dag en nacht worden gedragen.
- Overleg wel altijd even met de behandelend arts.
- Een ulcus cruris is een contra-Indicatie voor dragen van TEK
- Maar juist een indicatie voor inzetten van ACT
- Om het resultaat van ACT te kunnen behouden worden TEK aangemeten. 8

Werking van de therapeutisch elastische kous

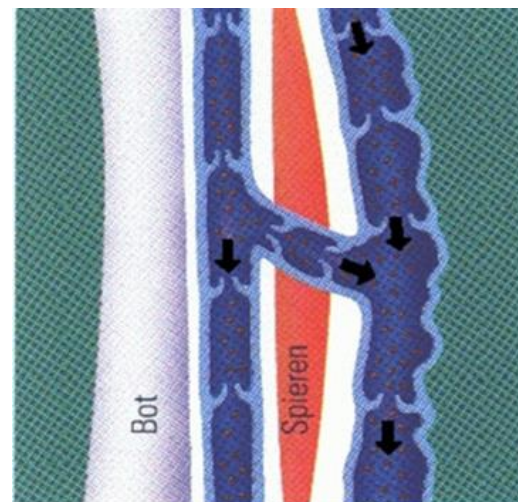
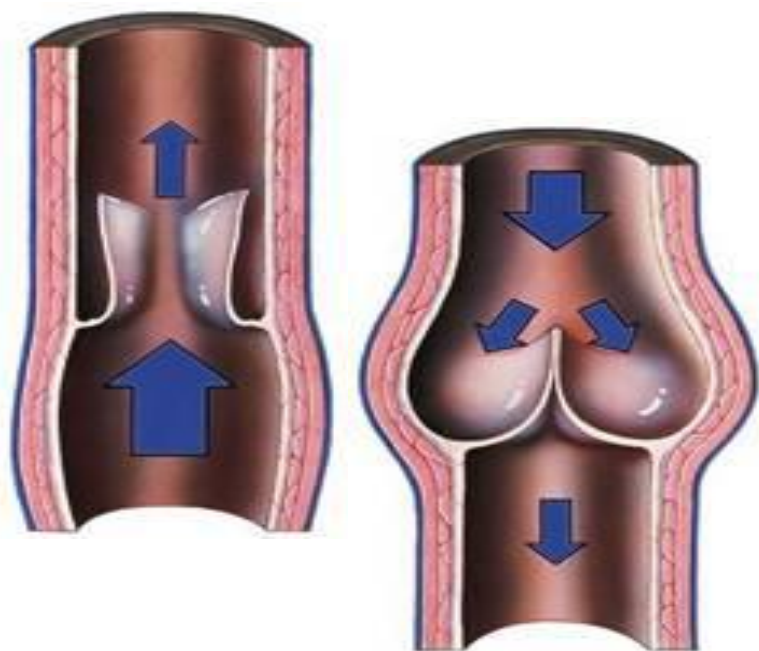
- Compressietherapie betekent letterlijk 'drukbehandeling'. Het bestaat uit een aantal technieken waardoor de veneuze en lymfatische circulatie van de extremiteiten wordt verbeterd.
- TEK is van essentieel belang om het behaalde resultaat van ACT te behouden. 9

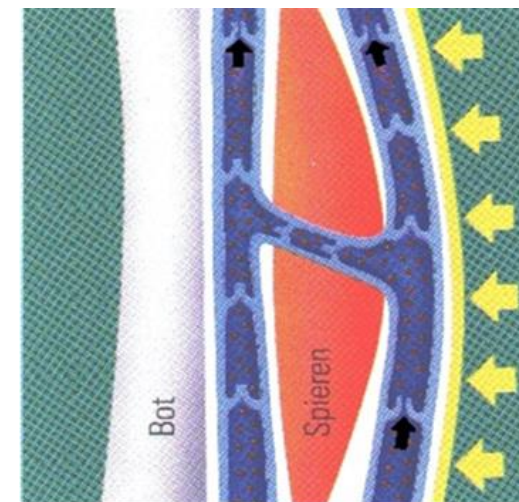
Compressie is het direct uitoefenen van druk op een ledemaat, waardoor oedeem (vochtophoping) vermindert en de bloedtoevoer richting het hart bevordert.

Functie kleppen in de venen

- Tegengaan van terugstromen bloed. 10

**Zonder kous; open
klep**

**Mèt kous; dichte
klep**

Varices zijn verwijding van de venen

Oorzaken:

- Erfelijkheid
- Hormonen
- Levensstijl
- Zittend of staand beroep
- Weinig bewegen

Chronische veneuze insufficiëntie (CVI)

Een teken van langdurig gestoorde afvoer van veneus bloed. 11

Symptomen:

- Oedeem
- Corona Phlebectatica paraplantaris
- Atrophie Blanche
- Hyperpigmentatie
- Ulcus Cruris
- Nagelafwijkingen

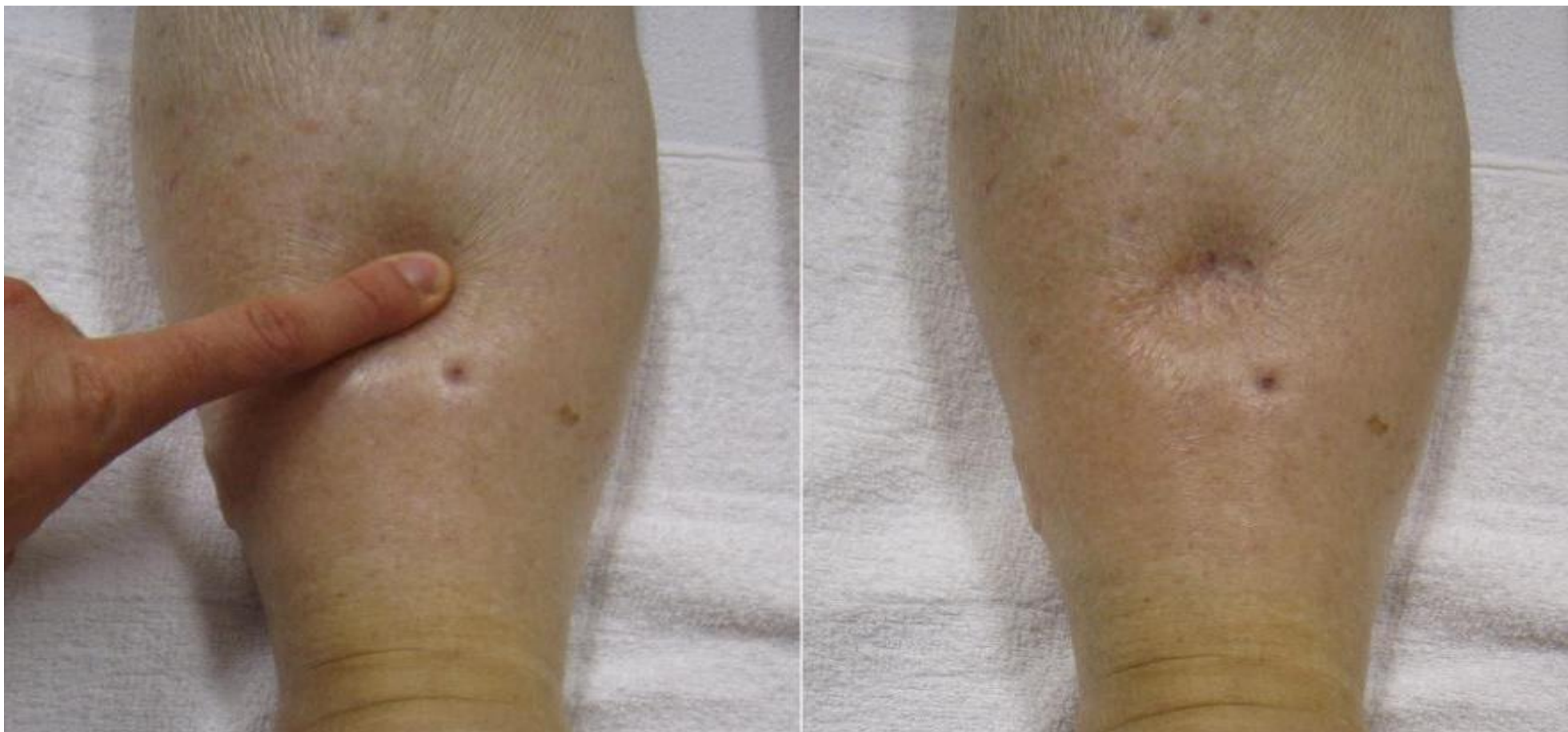
12

11. Verdonk, 2011).

12. (Jansen, Laan & Schols, 2013).

Lymfoedeem

Lymfoedeem

Lymfoedeem

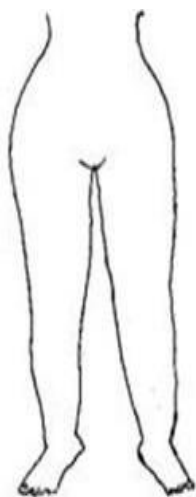
Pitting oedeem

- Stilstaand lymfevocht biedt een uitstekend milieu voor bacteriën waardoor patiënten een verhoogde gevoeligheid hebben om infecties (zoals erysipelas) op te lopen.

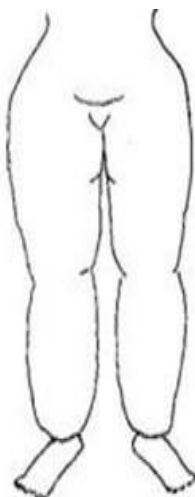

Lipoedeem

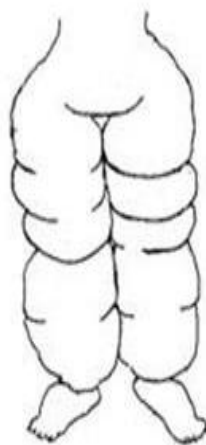
- Afwijking m.b.t. vetcellen
- 11% van alle vrouwen
- Vaak ook een lymfatische component aanwezig. 14
- Div. stadia van lipoedeem 15

Stadium I

Stadium II

Stadium III

14. (Richtlijn Lipoedeem 2014).

15. (Schmeller et al, 2007).

Contra indicaties

- Ernstige arteriële insufficiëntie met risico op necrotische ulcera
- Huidafwijkingen waarvoor lokale therapie overdag noodzakelijk is
- Ontstekingen, zoals abcessen
- Idiopatische ulcera
- Instabiele decompensatie cordis. Bij ernstig oedeem van cardiale oorsprong eerst starten met medicamenteuze behandeling vanwege het risico op astma cardiale

Beslisboom bij aanmeten TEK

Aspecten die de uiteindelijke keuze voor type steunkous bepalen:

- Medische indicatie
- Hulpvraag van cliënt
- Drukklasse
- Stiffness
- Rondbrei/Vlakbrei
- Confectie/maatwerk

Wat is stiffness?

- **Betekenis stiffness:**
- toename van druk bij omvangverandering/ mate van meegeven.
- **Lage stiffness** bijv. bij immobiliteit
- **Hoge stiffness** bij ambulante patiënt
- Stiffness bepaald o.a. de oedeem bestrijdende capaciteit. 16
- Voorbeeld: een hoge stiffness zorgt ervoor dat oedeem geen kant op kan.

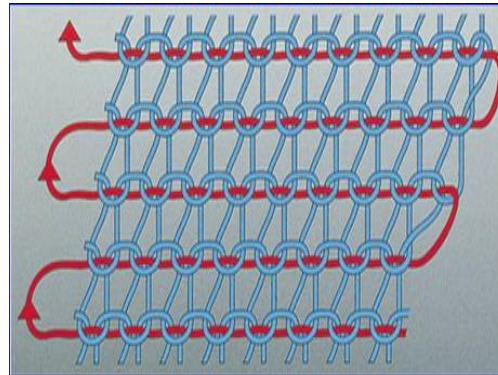
Type kous is afhankelijk van hulpvraag cliënt

- Mobiel of immobiel (bepaald drukklasse en stiffness)
- Beroep (bepaald lengterek en materiaalkeuze)
- Zelfredzaamheid (voor het aan- en uittrekken)
- Acceptatie (bepaald therapietrouw)
- Dagelijks gebruik of incidenteel
- Cosmetiek

Vlakkbrei of rondbrei kousen?

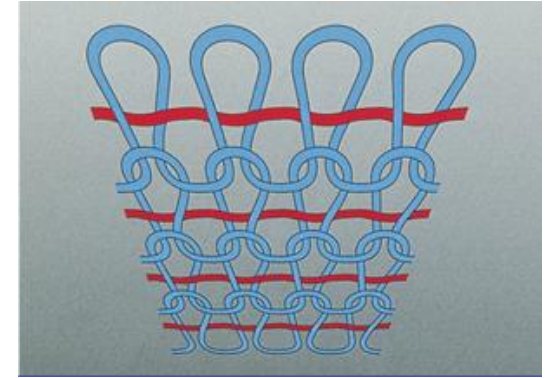
Vlakkbrei

- Stevig materiaal met naad
- Is verkrijgbaar in maatwerk en confectie
- Wordt voornamelijk ingezet bij afwijkende anatomische vormen van armen en/of benen
- Bij zwaardere indicaties en oedeem.

Rondbrei

- Naadloos
- Materiaal is dunner en eleganter
- Nadelen: veel lengte-rek en zijn daardoor moeilijk aan te trekken
Lage weerstand en kunnen daardoor extreem oedeem niet tegengaan

Verschil in breitechneik

LIVIT

Confectie of...

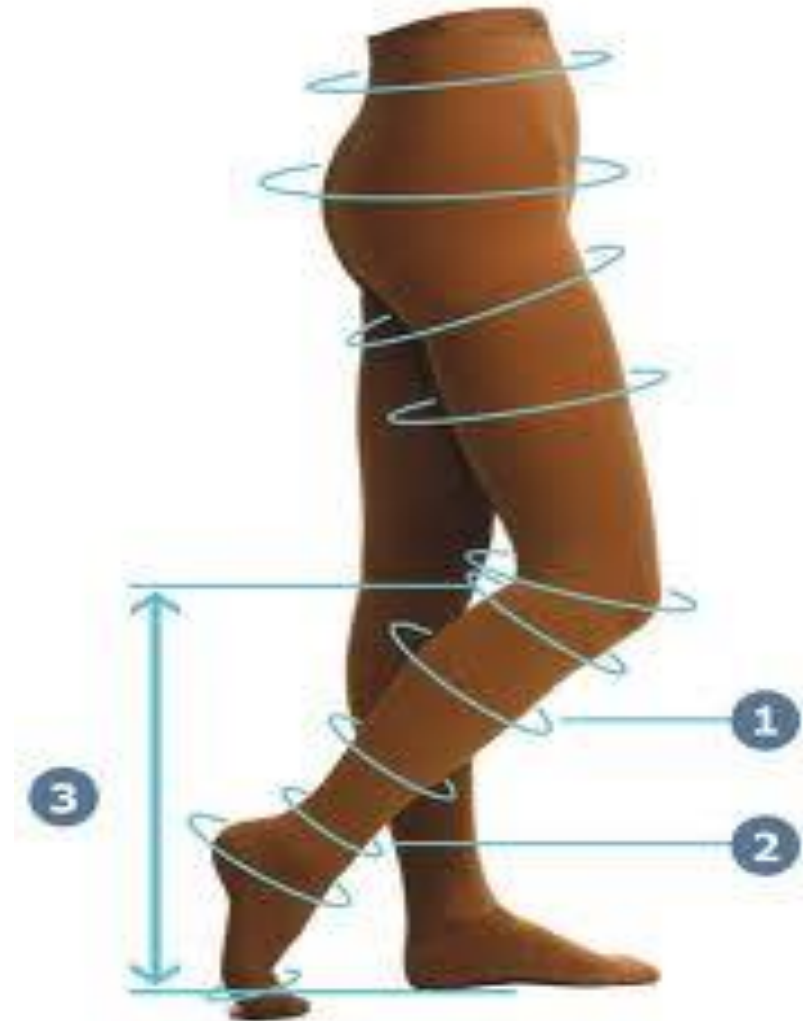
Maatwerk?

Aanmeten van therapeutisch elastische kousen

Intake bestaat uit:

- Medische indicatie
- Hulpvraag klant
- Vastleggen visuele verschijnselen
- Vastleggen voelbare verschijnselen
- Controle pulsatie voet
- Functionaliteitsdiagnose
- Functionaliteitsprognose
- Maatnemen

Drukklasse

- TEK worden geclassificeerd naar de mate waarin de kous druk geeft rond de enkel De drukkklasse wordt bepaald door de hoeveelheid oedeem, varices en de aanwezigheid van huidveranderingen die kunnen optreden bij CVI.

Compressieklasse	Enkeldruk (mmHg)
A Licht	10 - 14
I mild	15 - 21
II normaal	22 - 32
III sterk	33 - 48
IV extra sterk	49 - >

Indicatie per drukklasse

Drukklasse I (15 – 21 mmHg)

Licht effect op het oppervlakkige afvoersysteem

Indicatie

- Profylactisch
- Lichte varicose
- Trombose (klinische fase)
- Na scleroseren of laseren van varices

Drukklasse 2

Drukklasse II (22 – 32 mmHg)
matig effect op het oppervlakkige afvoersysteem.

Indicaties

- Lichte varicosis met oedeemvorming
- Beginnend post trombotisch syndroom (PTS)
- Zwangerschapsvaricosis (ZWV)
- Chronische veneuze insufficiëntie (CVI), stadium I
- Post traumatisch oedeem
- Secundair arm en hand lymfoedeem

Drukklasse 3

Drukklasse III (33 – 48 mmHg)

zowel effect op het oppervlakkige als het diepe afvoersysteem.

Indicaties

- PTS
- CVI, stadium II
- Na behandeling van ulcus cruris
- Varicosis met sterke oedeemneiging
- Nabehandeling van recidiverende erysipelas
- Lymfoedeem

Drukklasse 4

Drukklasse IV (49 mmHg en hoger)

Versterkt effect op het diepe afvoersysteem

Indicaties

- Zeer zware lymfoedemen (elefantiasis)
- Ernstige CVI, stadium III

Verwijsprocedure en vergoedingen

Belangrijk voor patiënt

- Vergoeding uit basisverzekering
- Kosten patiënt hooguit jaarlijks EIGEN RISICO
- Vergoedingstermijn: 12-14 maanden (2 stuks / paar)
- Kosten eigen rekening of ziekenhuis (tijdelijke aandoening)

1^e voorziening en Herhaling

- Verwijzing huisarts

- Bij herhaling is verwijzing **niet** nodig indien geen medische verandering
- Bij veranderen van de aanmeter/leverancier **wel** nieuwe verwijzing

Verwijzing

- Clientgegevens
- Benoeming locatie hulpmiddel
- Medische indicatie drukklasse
- Stempel en handtekening van de arts

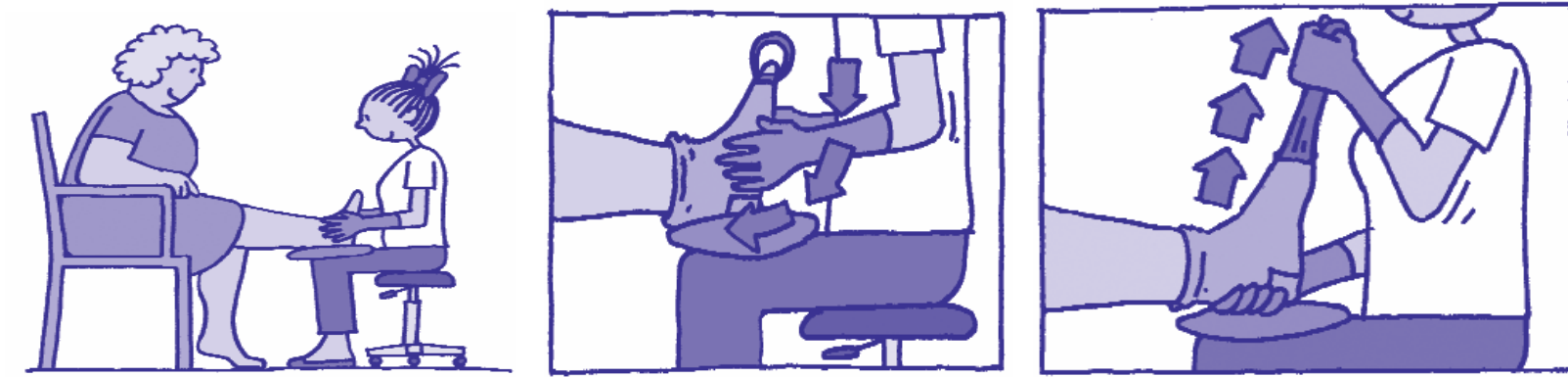

Aan & uittrekken van TEK

- 's Ochtends aantrekken
- Trek niet aan de boord
- Verdeel de kousen over het been
- Sla de boord nooit om
- Gebruik aantrek hulpen
- Gebruik handschoenen, ook bij uittrekken
- Wanneer cliënt het zelf kan trekt hij/zij kousen zelf aan

Procedure aantrekken

- Ga recht voor de klant zitten, liefst niet op de hurken, gebruik evt. een kussentje of handdoek op de knie.
- Gebruik indien aanwezig een aantrekhulpmiddel: kous als een laars aantrekken
- Indien er geen aantrekhulp is dan eerst een voetje maken: kous binnenste buiten keren tot aan de hak
- Gebruik handschoenen zodat je minder kracht hoeft te zetten en voor het behoud van de kousen
- Ondersteun de kous bij het verwijderen van de aantrekhulp

Aan- en uittrekhulpen

- Easy Slide/Sim Slide
- Magnide
- Handschoenen
- Steve
- Handylags
- Doff 'n Donner

Onderhoud

- Wassen: 30 graden, geen wasverzachter
- Drogen: niet met warmte drogen (kachel, zon, droger)
- Wisselend dragen
- Schoenen
- Consulente inschakelen

Zelfmanagement

- Bij cliënten die zelf kousen aantrekken zijn er mogelijkheden voor ergotherapeutische begeleiding
- Client zelf, thuiszorg of huisarts neemt contact met ergotherapeut
- Ergotherapeut kan behandeltime declareren en daardoor verschillende hulpmiddelen aanbieden
- Hieruit volgt advies voor adequaat aan- en/of uitrekhulpmiddel
- Kousen leverancier bestelt en declareert het hulpmiddel op advies van de ergotherapeut. Mogelijk vergoeding ZKV
- Indicatie en verwijzing van de arts is nodig

Ook een vorm van zelfmanagement

- Jobst FarrowWrap
- Juzo compressie wrap (ACS)
- Andere varianten

Zijn er nog vragen?

Praktijk oefening

The logo consists of the word "LIVIT" in a white, italicized, sans-serif font, enclosed within a white, curved, ribbon-like shape. This entire graphic is set against a green background that has a curved, ribbon-like edge on the right side.

Bedankt voor uw aandacht!

